

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

26 oktober 2007

ONTWERP VAN DECREET

tot oprichting van het Vlaams Onderhandelingscomité voor de basiseducatie

INHOUD

	Blz.
Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet van 15 december 2006.....	5
Advies van de Vlaamse Onderwijsraad	11
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen	17
Advies van de Raad van State	21
Voorontwerp van decreet van 19 juli 2007.....	29
Advies van de Raad van State	35
Ontwerp van decreet	43

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

I. ALGEMENE TOELICHTING

In het decreet betreffende het volwassenenonderwijs van 15 juni 2007 wordt de basiseducatie weggehaald uit de socio-culturele sector en ingeschreven in onderwijs.

De Raad van State stelde in het advies 42.532/1/V van 29 maart 2007 over voormeld decreet het volgende: “Uit de bepaling van het ontwerp blijkt dat de basiseducatie vanaf 1 september 2007 als onderwijs kan beschouwd worden. Daaruit volgt dat de verschillende bepalingen van het ontwerp aan artikel 24 van de Grondwet dienen te worden getoetst en dat de Vlaamse Gemeenschap bevoegd is om terzake de collectieve arbeidsverhoudingen te regelen.”

Het arrest nr. 154/2005 van 20 oktober 2005 van het Arbitragehof laat ons inderdaad toe om voor het onderwijs de collectieve arbeidsverhoudingen te regelen en een nieuwe syndicale structuur uit te werken.

Het ontwerp van decreet beperkt zich momenteel tot die materies waarvoor dringend een wetgevend initiatief noodzakelijk is. Het is de bedoeling om in een volgende fase ook in lokale onderhandelingscomités op centrumniveau te voorzien. Deze aanvullingen kunnen dan in het VOC voor de basiseducatie worden onderhandeld.

II. INHOUDELIJKE TOELICHTING

Het ontwerp van decreet is opgedeeld in drie hoofdstukken.

Hoofdstuk I bevat het toepassingsgebied en enkele definities.

In hoofdstuk II wordt het VOC voor de basiseducatie opgericht. Ook de samenstelling, de werking en de bevoegdheden van het VOC komen aan bod.

Het derde hoofdstuk legt de datum van inwerking-treding vast.

III. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

HOOFDSTUK I

Inleidende bepalingen

Artikelen 1 en 3

Deze artikelen vereisen geen verdere toelichting.

Artikel 2

Het ontwerp van decreet is van toepassing op alle personeelsleden tewerkgesteld in de centra voor basiseducatie en in het Vlaams Ondersteuningscentrum voor de Basiseducatie, inclusief de niet-gesubsidieerde personeelsleden.

HOOFDSTUK II

VOC BE

Artikel 4

Voorliggend ontwerp van decreet voorziet – naar analogie met het VOC voor het hoger onderwijs – in een Vlaams Onderhandelingscomité voor de basiseducatie, waarin de Vlaamse Regering, de besturen van de centra voor basiseducatie en het VOCB en het personeel vertegenwoordigd zijn.

Het is de logica zelf dat de werkgevers mee onderhandelen over de rechtspositieregeling. Zij moeten de betrokken bepalingen die gevolgen hebben voor het functioneren van de centra, immers toepassen. Hun aanwezigheid bij de onderhandelingen zal er zeker toe bijdragen dat er minder conflicten en interpretatieproblemen zijn bij de toepassing van het statuut.

Overigens heeft het Arbitragehof in het arrest nr. 154/2005 van 20 oktober 2005 duidelijk laten blijken dat het gelijkheidsbeginsel impliceert dat de besturen op dezelfde wijze dienen behandeld te worden als de werknemers bij de onderhandelingen over de rechtspositieregeling van het personeel en over

de onderwijsorganisatorische maatregelen met een rechtstreeks effect op de arbeidsduur en/of de organisatie van het werk.

Artikel 5

Het VOC BE krijgt dezelfde bevoegdheden als het VOC in het hoger onderwijs.

Artikel 6

De onderhandelingen over sectorale programmatie leiden tot een protocol van akkoord, als de afvaardiging van de Vlaamse Regering, de afvaardiging van ten minste één representatieve vakorganisatie en de afvaardiging van de besturen zich akkoord verklaren.

Het akkoord van de besturen wordt ook expliciet voorzien om de volgende redenen:

- in de socio-culturele sector waartoe de basiseducatie behoorde, werden akkoorden afgesloten in het Paritair Comité 329.01 waarbij de werkgevers en de werknemers op een gelijke voet aan tafel komen: het is niet aangewezen om dit terug te schreeven;
- in het VOC BE zullen in de toekomst cao's gesloten worden die niet alleen betrekking hebben op de door de overheid gesubsidieerde personeelsleden, maar ook op de personeelsleden die betaald worden met additionele middelen: het is logisch dat de betrokken werkgevers dienen akkoord te gaan met de afspraken vermeld in deze cao's;
- ook voor maatregelen zonder financiële impact, die de werkgevers moeten waarmaken, is het voor de betrokken personeelsleden van belang dat het akkoord van die werkgevers bekomen wordt, omdat er anders geen garantie is op uitvoering in de centra voor basiseducatie.

Met de laatste zin van het tweede lid wordt geen juridische verbintenis, maar wel een politiek engagement, een middelenverbintenis opgenomen. Uiteraard kan met deze zin geen afbreuk worden gedaan aan het legaliteitsbeginsel van artikel 24, §5, van de Grondwet.

Artikelen 7, 8, 9, 10 en 11

Deze artikelen vereisen geen verdere uitleg.

HOOFDSTUK III

Inwerkingtreding

Artikel 12

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van het ontwerp van decreet. Deze wordt bepaald op 1 september 2007. Vanaf die datum kan de basiseducatie immers als onderwijs beschouwd worden. Omdat er al een aantal dossiers moeten behandeld worden door het VOC BE in de eerste maanden van het schooljaar 2007-2008 is het bovendien voor de goede werking van de openbare dienst onontbeerlijk dat dit ontwerp van decreet met terugwerkende kracht in werking treedt.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

*De Vlaamse minister van Werk,
Onderwijs en Vorming,*

Frank VANDENBROUCKE

VOORONTWERP VAN DECREET
van 15 december 2006

VOORONTWERP VAN DECREET

tot oprichting van het Vlaams Onderhandelingscomité voor de basiseducatie

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Werk, Onderwijs en Vorming;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Werk, Onderwijs en Vorming is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

HOOFDSTUK I

Inleidende bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

De bepalingen van dit decreet zijn van toepassing op:

- 1° de door de Vlaamse Gemeenschap gesubsidieerde centra voor basiseducatie;
- 2° de personeelsleden tewerkgesteld in de centra voor basiseducatie;
- 3° het Vlaams Ondersteuningscentrum voor de Basiseducatie;
- 4° de personeelsleden tewerkgesteld in het Vlaams Ondersteuningscentrum voor de Basiseducatie.

Artikel 3

Voor toepassing van dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° VOC: Vlaams Onderhandelingscomité voor de basiseducatie;
- 2° VOCB: Vlaams Ondersteuningscentrum voor de Basiseducatie;
- 3° representatieve vakorganisatie: personeelsvereniging die aangesloten is bij een in de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen vertegenwoordigde syndicale organisatie en een werking ontplooit naar de centra voor basiseducatie.

HOOFDSTUK II

VOC

Artikel 4

Er is binnen het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming een VOC dat bestaat uit:

- 1° een afvaardiging van de Vlaamse Regering. De afvaardiging van de Vlaamse Regering bestaat uit maximaal zes leden. De Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, of zijn afgevaardigde treedt op als voorzitter van het VOC;
- 2° afvaardigingen van de representatieve vakorganisaties die het personeel vertegenwoordigen. Elke representatieve vakorganisatie stelt vrij haar afvaardiging samen die uit maximaal vier leden bestaat;
- 3° een afvaardiging die de besturen vertegenwoordigt. De afvaardiging van de besturen bestaat uit afgevaardigden van de centra voor basiseducatie en het VOCB. De besturen van de centra voor basiseducatie en het VOCB stellen vrij de afvaardiging samen die uit maximaal zes leden bestaat.

Elke afvaardiging kan zich laten bijstaan door technici, die niet stemgerechtigd zijn.

Artikel 5

Het VOC onderhandelt bij uitsluiting van enig ander orgaan over de sectorale programmatie van maatregelen, de voorontwerpen van decreet en de ontwerpen van besluit met betrekking tot:

- 1° de grondregelen van de rechtspositieregeling van het personeel. Deze regelen betreffen de wezenskenmerken van:
 - a) de administratieve rechtspositieregeling;
 - b) de geldelijke rechtspositieregeling;
 - c) de regeling van de collectieve arbeidsverhoudingen in de basiseducatie.
- 2° onderwijsorganisatorische maatregelen met een rechtstreeks effect op de arbeidsduur en/of de organisatie van het werk. Bij de sectorale programmatie worden deze maatregelen onderscheiden in:
 - a) het vastleggen van de beschikbare financiële ruimte;
 - b) de bepaling van de wijze van invulling daarvan.

Artikel 6

De onderhandelingen over voorontwerpen van decreet en ontwerpen van besluit leiden tot een protocol waarin de standpunten van de afvaardiging van de besturen en van de afvaardigingen van de representatieve vakorganisaties worden weergegeven.

De onderhandelingen over sectorale programmatie leiden tot een protocol van akkoord, als de afvaardiging van de Vlaamse Regering, de afvaardiging van ten minste één representatieve vakorganisatie en de afvaardiging

van de besturen zich akkoord verklaren. De Vlaamse Regering verbindt zich in het protocol tot de omzetting van de overeengekomen beginselen in regelgeving.

Artikel 7

Het VOC bemiddelt op verzoek van de meest gereede afvaardiging bij elk geschil, elk conflict of elk dreigend conflict van collectieve aard dat zich in een centrum voor basiseducatie of in het VOCB voordoet. Het VOC kan daartoe inzonderheid een bemiddelaar aanstellen.

Het VOC neemt een intern reglement betreffende de bemiddelingsprocedure aan. Het reglement wordt uitvoerbaar na bekrachtiging ervan door de Vlaamse Regering.

Artikel 8

De afvaardigingen kunnen aan het VOC aangelegenheden ter bespreking voorleggen die niet ressorteren onder de aangelegenheden vermeld in artikel 5.

Artikel 9

De Vlaamse Regering wijst onder haar ambtenaren een secretaris van het VOC aan.

Artikel 10

Het VOC neemt een werkingsreglement aan, dat bekrachtigd wordt door de Vlaamse Regering.

Artikel 11

De werkingskosten van het VOC vallen ten laste van het Ministerie van Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Gemeenschap.

HOOFDSTUK III

Inwerkingtreding

Artikel 12

Dit decreet treedt in werking op 15 januari 2007.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Yves LETERME

De Vlaamse minister van Werk, Onderwijs en Vorming,

Frank VANDENBROUCKE

ADVIES VAN DE VLAAMSE ONDERWIJSRAAD

ADVIES**Raad Levenslang en Levensbreed Leren**

19 december 2006

RLLL/PCA/ADV/005

**Advies over het voorontwerp van decreet
tot oprichting van het Vlaams onderhandelingscomité
bevoegd voor de basiseducatie**

Advies over het voorontwerp van decreet tot oprichting van het Vlaams onderhandelingscomité bevoegd voor de basiseducatie

1 Situering

De minister van Onderwijs vroeg een spoedadvies over het voorontwerp van decreet tot oprichting van het Vlaams onderhandelingscomité bevoegd voor de basiseducatie.

De commissie Basiseducatie, aangevuld met vertegenwoordigers van de representatieve vakorganisaties van het personeel van het onderwijs en van de representatieve groeperingen van inrichtende machten van onderwijs, heeft dit advies voorbereid op 18 december 2006.

De Raad Levenslang en Levensbreed Leren formuleerde zijn advies op 19 december 2006: 16 leden keurden het advies goed, 4 leden onthielden zich bij de stemming.

2 Algemene opmerkingen

De Vlaamse Onderwijsraad is tevreden dat er nu een formeel kanaal wordt gecreëerd om te onderhandelen over de arbeidsomstandigheden van de personeelsleden van de basiseducatie. ⁽¹⁾ Positief is ook dat dit decreet werk maakt van een bemiddelingsprocedure. Dit is een vooruitgang die in CAO VIII ook voorzien is voor het leerplichtonderwijs.

De raad protesteert tegen de erg korte termijn waarover hij maar kon beschikken om een advies te formuleren. Op die manier waren de geledingen onvoldoende in staat om hun standpunt voor te bereiden. Als gevolg van dit decreet zullen zij geconfronteerd worden met een totaal nieuwe situatie. Zij hadden te weinig tijd om de nodige informatie te verzamelen om een goed gefundeerd advies uit te brengen. De raad vraagt zich trouwens af waarom hier een spoedadvies nodig is. Het voornemen van de overheid om een onderhandelingscomité te creëren dateert al van vorig schooljaar. Dit decreet had al veel eerder geadviseerd kunnen worden.

Ondanks zijn tevredenheid over het opzet van het voorontwerp van decreet, vreest de raad dat met de oprichting van een onderhandelingscomité bevoegd voor de basiseducatie een stap zou gezet worden naar een afzonderlijk onderhandelingscomité voor het volwassenenonderwijs. De raad wenst uitdrukkelijk dat het onderwijs voor sociale promotie in dezelfde syndicale structuren blijft als het leerplichtonderwijs en voor CAO-onderhandelingen opgenomen blijft binnen de budgetten voor het leerplichtonderwijs.

Over het decreet volwassenenonderwijs zullen de vier betrokken onderhandelingscomités samen onderhandelen.

¹ Minderheidsstandpunt: COC gaat niet akkoord met de oprichting van aparte onderhandelingsstructuren voor deelsectoren zoals basiseducatie. COC wenst daarentegen de basiseducatie op te nemen in het LOC-decreet en welbepaald in het hoofdstuk "Overkoepelend onderhandelingscomité". COC meent dat deze constructie meer garantie biedt om de personeelsaangelegenheden in het volwassenenonderwijs te laten sporen met deze in het leerplichtonderwijs.

De raad wenst de autonomie van het onderhandelingscomité voor de basiseducatie te garanderen voor materies die alleen de basiseducatie aanbelangen. Zo vindt de raad dat het onderhandelingscomité voor de basiseducatie afzonderlijk en autonoom moet kunnen onderhandelen over de invulling van het eigen statuut van de contractuele personeelsleden van het departement Onderwijs (CODO's). De sector wil een goede invulling voor het eigen personeelsstatuut en het voorontwerp van decreet dat hier voorligt, biedt daartoe goede garanties.

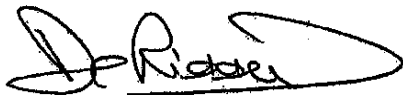
3 Bespreking van de artikels

3.1 Artikel 6

In de memorie van toelichting staat dat noch de besturen, noch de representatieve vakorganisaties absolute garanties kunnen bieden dat de geledingen op lokaal vlak de akkoorden nakomen. De Raad vraagt de schrapping van die zin.

3.2 Artikel 12

Het artikel voorziet de retroactieve inwerkingtreding van het decreet om de vertegenwoordigers van de basiseducatie toe te laten formeel deel te laten nemen aan de onderhandelingen over het nieuwe decreet volwassenenonderwijs. De Vlor gaat akkoord met deze optie.

Monique De Ridder
secretaris

Gunther Degroote
voorzitter

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

Sterk door overleg

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Brussel, 03 januari 2007
AG-IT/07-001

De heer Frank VANDENBROUCKE
Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II – laan 15

1210 Brussel

Betreft : Voorontwerp van decreet tot oprichting van het Vlaams onderhandelingscomité bevoegd voor de basiseducatie

Mijnheer de Minister,

Op 19 december 2006 ontving de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen uw vraag naar advies m.b.t. het voorontwerp van decreet tot oprichting van het Vlaams onderhandelingscomité bevoegd voor de basiseducatie.

Onder voorbehoud van bekrachtiging door de raad op 17 januari 2007, deel ik u mee dat de SERV zijn appreciatie omtrent dit voorontwerp wenst uit te spreken, maar hierover verder geen advies wenst uit te brengen.

Met de meeste hoogachting,

Esther DEMAN
Adjunct-administrateur-generaal

Pieter Kerremans,
administrateur-generaal.

Sterk door overleg

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Brussel, 17 januari 2007
50/AAG/kv/brfBekrBasiseducatie

Aan de heer Frank VANDENBROUCKE
Vlaams Minister van Werk, Onderwijs en Vorming
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15

1210 BRUSSEL

Betreft: Adviesvraag over het voorontwerp van decreet tot oprichting van het Vlaams onderhandelingscomité bevoegd voor de basiseducatie.

Mijnheer de Minister,

Bij brief van 3 januari '06 werd u een antwoord onder voorbehoud m.b.t. bovenvermelde adviesvraag overgemaakt.

Wij hebben de eer u te melden dat de raad van de SERV op zijn bijeenkomst van heden dit standpunt heeft bekrachtigd.

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Met de meeste hoogachting,

Caroline Copers
voorzitter

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KDE

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 42.102/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 15 januari 2007 door de Vlaamse minister van Werk, Onderwijs en Vorming verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "tot oprichting van het Vlaams Onderhandelingscomité voor de basiseducatie", heeft op 8 februari 2007 het volgende advies gegeven:

KDE

42.102/1

1. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt ertoe om, met ingang van 15 januari 2007, een Vlaams Onderhandelingscomité voor de basiseducatie op te richten en de werking ervan te regelen.

BEVOEGDHEID

2. Thans wordt de basiseducatie georganiseerd door het decreet van 12 juli 1990 houdende de regeling van basiseducatie voor laaggeschoolde volwassenen ⁽¹⁾. Voorheen maakte de desbetreffende regeling deel uit van het decreet van 27 juni 1985 houdende de subsidieregeling van projecten en organisaties inzake het Nederlandstalig ontwikkelingswerk voor volwassenen en specifieke subsidieregeling voor bijzondere doelgroepen en problemen in het kader van het Nederlandstalig sociaal-cultureel vormings- en ontwikkelingswerk ⁽²⁾, opgeheven bij het decreet van 19 april 1995.

Volgens artikel 3, eerste lid, van het decreet van 12 juli 1990 wordt onder "laaggeschoolde volwassenen" verstaan "meerderjarigen voor wie een basisvorming noodzakelijk blijkt om maatschappelijk te functioneren of een verdere opleiding te volgen".

Waar in artikel 5 van het decreet van 12 juli 1990 "basiseducatie" aanvankelijk werd omschreven als omvattende "een samenhangend geheel van educatieve activiteiten ten gerieve van laaggeschoolde volwassenen (...) gericht op het verwerven en verbeteren van elementaire taal- en rekenvaardigheid, het verruimen van sociale vaardigheden en het verbreden van de algehele maatschappelijke oriëntatie en integratie van de deelnemers", werd dit met ingang van 1 september 2004 gekwalificeerd als "een onderwijsvoorziening waarin een geheel van specifieke opleidingen wordt aangeboden in aansluiting op of binnen bestaande studiegebieden in het volwassenenonderwijs", met

⁽¹⁾ In het advies 19.930/1 van 23 mei 1990 over het voorontwerp van decreet dat het decreet van 12 juli 1990 geworden is, merkte de Raad van State het volgende op: "De in het ontwerp bedoelde basiseducatie blijft een buitenschoolse vorming, leidt tot geen diploma of attest doch komt wel dicht bij de dienstverlenende prestaties van onderwijs dan zulks in het decreet van 27 juni 1985 het geval is" (*Parl. St.*, VI. R., 1989-90, nr. 356/1, 20).

⁽²⁾ Uit artikel 3, 1°, van het decreet van 27 juni 1985 bleek duidelijk dat het om educatieve activiteiten "buiten schoolverband" ging.

.../...

KDE

42.102/1

als doel "cursisten de competenties te laten verwerven die nodig zijn om maatschappelijk te functioneren en voor het volgen van verdere opleiding of vorming" ⁽³⁾. De aanduiding als "onderwijsvoorziening" door de decreetgever ⁽⁴⁾ volstaat op zich niet om de betrokken regeling niet langer als vorming te beschouwen.

In het advies 38.436/1 van 9 juni 2005 heeft de Raad van State, afdeling wetgeving, daarover het volgende geschreven:

"De vraag rijst hoe het decreet van 12 juli 1990 houdende de regeling van basiseducatie voor laaggeschoolde volwassenen, zoals tot op heden gewijzigd, - en dus ook het ontwerpbesluit - bevoegdheidsrechtelijk gekwalificeerd moet worden.

Gaat het om een culturele aangelegenheid in de zin van artikel 127, § 1, eerste lid, 1°, van de Grondwet en van artikel 4 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, dan wel om onderwijs in de zin van artikel 127, § 1, eerste lid, 2°, van de Grondwet? Die vraag is inzonderheid van belang om te weten of artikel 24, § 5, van de Grondwet in deze van toepassing is.

Terzake heeft de gemachtigde van de Vlaamse Regering het volgende verklaard:

«Enerzijds behoort de basiseducatie reeds op basis van de wet van 8-08-1980 tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap, als culturele materie. Anderzijds ligt de basis-educatie op het snijpunt van onderwijs, vorming en cultuur, waardoor de bevoegdheid voor de basiseducatie sedert 1988 wordt uitgeoefend door de minister van Onderwijs, zelfs toen onderwijs nog een federale bevoegdheid was.

Daardoor wordt de basiseducatie echter geen onderwijs-materie in de formele zin van het woord. Doorheen de jaren is er wel een vervaging gegroeid tussen de basiseducatie als culturele materie en de onderwijsmaterie»".

3. Volgens de gemachtigde van de Vlaamse Regering inzake deze adviesaanvraag ligt het in de bedoeling om met een nieuw decreet betreffende het volwassenenonderwijs met ingang van 1 september 2007 de basiseducatie volledig te integreren in het onderwijs. In de memorie van toelichting gevoegd bij het voorliggende ontwerp wordt daarover het volgende uiteengezet:

⁽³⁾ Met titel II, hoofdstuk II, van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de regionale technologische centra en houdende noodzakelijke en dringende onderwijsbepalingen, werd het decreet van 12 juli 1990 gewijzigd. Het betrokken hoofdstuk is het resultaat van een amendement (*Parl. St.*, VI. Parl., 2003-04, nr. 2172/2, 4 e.v.).

⁽⁴⁾ Op dit punt bevat de toelichting bij het amendement geen verdere informatie.

"In het voorontwerp van decreet betreffende het volwassenenonderwijs wordt de basiseducatie weggehaald uit de socio-culturele sector en ingeschreven in onderwijs. In het decreet wordt o.a. ingeschreven dat de minister van onderwijs het geldelijke en administratieve statuut bepaalt.

Op dit ogenblik worden een aantal administratieve en geldelijke bepalingen van het personeelsstatuut vastgelegd door de Vlaamse Regering. Andere administratieve en geldelijke bepalingen worden dan weer binnen Paritair Comité 329.01 geregeld. Dit resulteert in een zeer onduidelijk en voor de sector basiseducatie nadelige syndicale overlegstructuur. De aspecten die door de Vlaamse Regering geregeld worden, dienen momenteel immers nergens onderhandeld te worden. Binnen het P.C. 329.01 is basiseducatie een heel kleine speler die niet echt als prioritair behandeld wordt. Bovendien is de bevoegde minister niet in dit overleg betrokken, waardoor regelmatig afgesproken worden gemaakt die onuitvoerbaar zijn voor de basiseducatie, of waarvoor gewoon geen middelen voorzien worden".

4. In afwachting dat de basiseducatie wordt onttrokken aan de socio-culturele sector en volledig in het kader van het onderwijs wordt georganiseerd, gaat het nog steeds om vorming in de zin van artikel 4 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Dat betekent niet alleen dat artikel 24 van de Grondwet in deze niet van toepassing is, doch ook dat de federale wetgever vooralsnog bevoegd blijft om de collectieve arbeidsverhoudingen te regelen.

Uit arrest nr. 154/2005 van het Arbitragehof volgt immers dat noch artikel 6, § 1, VI, vijfde lid, 12°, noch artikel 87, § 5, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 eraan in de weg staan dat de decreetgever onderhandelingscomités opricht voor het onderwijs. Die bevoegdheid put de decreetgever rechtstreeks uit de Grondwet, namelijk uit artikel 127, § 1, 2°, ervan ⁽⁵⁾.

Aangezien het in de huidige stand van de regelgeving vooralsnog om een culturele aangelegenheid in de zin van artikel 127, § 1, 1°, van de Grondwet gaat, is de federale wetgever thans bevoegd om de collectieve arbeidsverhoudingen in de sector van de basiseducatie te regelen, hetzij op grond van artikel 6, § 1, VI, vijfde lid, 12° (collectieve arbeidsverhoudingen in de privé-sector), hetzij op grond van artikel 87, § 5 (arbeidsverhoudingen tussen de overheid en de vakorganisaties van haar personeel), van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. In het ene geval is de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités van toepassing, in het andere geval de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel.

⁽⁵⁾ Arbitragehof, nr. 154/2005, 20 oktober 2005, B.3.1 tot B.5.

KDE

42.102/1

Het staat derhalve op dit ogenblik niet aan de decreetgever om een regeling zoals vervat in het voorliggende ontwerp aan te nemen. Vooraleer de decreetgever effectief de stap zet om de basiseducatie in het kader van het onderwijs te organiseren, is het voorbarig om een voorontwerp van decreet voor advies aan de afdeling wetgeving van de Raad van State voor te leggen met het oog op de oprichting van een Vlaams Onderhandelingscomité voor de basiseducatie. Op dit ogenblik kan de Raad van State niet anders dan vaststellen dat de decreetgever daarvoor niet bevoegd is.

KDE

42.102/1

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT, W. VAN VAERENBERGH,	staatsraden,
	M. RIGAUX, M. TISON,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	G. VERBERCKMOES,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. R. AERGEERTS, eerste
auditeur-afdelingshoofd.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

G. VERBERCKMOES

M. VAN DAMME

VOORONTWERP VAN DECREET
van 19 juli 2007

VOORONTWERP VAN DECREET

tot oprichting van het Vlaams Onderhandelingscomité voor de basiseducatie

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Werk, Onderwijs en Vorming;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Werk, Onderwijs en Vorming is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

HOOFDSTUK I

Inleidende bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

De bepalingen van dit decreet zijn van toepassing op:

- 1° de door de Vlaamse Gemeenschap gesubsidieerde centra voor basiseducatie;
- 2° de personeelsleden tewerkgesteld in de centra voor basiseducatie;
- 3° het Vlaams Ondersteuningscentrum voor de Basiseducatie;
- 4° de personeelsleden tewerkgesteld in het Vlaams Ondersteuningscentrum voor de Basiseducatie.

Artikel 3

Voor toepassing van dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° VOC: Vlaams Onderhandelingscomité voor de basiseducatie;
- 2° VOCB: Vlaams Ondersteuningscentrum voor de Basiseducatie;
- 3° representatieve vakorganisatie: personeelsvereniging die aangesloten is bij een in de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen vertegenwoordigde syndicale organisatie en een werking ontplooit naar de centra voor basiseducatie.

HOOFDSTUK II

VOC

Artikel 4

Er is binnen het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming een VOC dat bestaat uit:

- 1° een afvaardiging van de Vlaamse Regering;
- 2° afgevaardigden van de representatieve vakorganisaties die het personeel vertegenwoordigen;
- 3° een afvaardiging die de besturen van de centra voor basiseducatie en het VOCB vertegenwoordigt.

De afvaardiging van de Vlaamse Regering bestaat uit maximaal zes leden. De Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, of zijn afgevaardigde treedt op als voorzitter van het VOC. Elke representatieve vakorganisatie stelt vrij haar afvaardiging samen die uit maximaal vier leden bestaat. De besturen van de centra voor basiseducatie en het VOCB stellen vrij hun afvaardiging samen die uit maximaal zes leden bestaat.

Elke afvaardiging kan zich laten bijstaan door technici, die niet stemgerechtigd zijn.

Artikel 5

§1. Het VOC onderhandelt bij uitsluiting van enig ander orgaan over de sectorale programmatie van maatregelen, de voorontwerpen van decreet en de ontwerpen van besluit met betrekking tot:

- 1° de rechtspositieregeling van het personeel, meerbepaald:
 - a) de administratieve rechtspositieregeling;
 - b) de geldelijke rechtspositieregeling;
 - c) de regeling van de collectieve arbeidsverhoudingen in de basiseducatie.
- 2° onderwijsorganisatorische maatregelen met een rechtstreeks effect op de arbeidsduur of de organisatie van het werk.

§2. Bij de sectorale programmatie worden deze maatregelen onderscheiden in:

- a) het vastleggen van de beschikbare financiële ruimte;
- b) de bepaling van de wijze van invulling daarvan.

Artikel 6

De onderhandelingen over voorontwerpen van decreet en ontwerpen van besluit leiden tot een protocol waarin de standpunten van de afvaardiging van de besturen en van de afvaardigingen van de representatieve vakorganisaties worden weergegeven.

De onderhandelingen over sectorale programmatie leiden tot een protocol van akkoord, als de afvaardiging van de Vlaamse Regering, de afvaardiging van ten minste één representatieve vakorganisatie en de afvaardiging

van de besturen zich akkoord verklaren. De Vlaamse Regering verbindt zich in het protocol tot de omzetting van de overeengekomen beginselen in regelgeving.

Artikel 7

Het VOC bemiddelt op verzoek van de meest gereede afvaardiging bij elk geschil, elk conflict of elk dreigend conflict van collectieve aard dat zich in een centrum voor basiseducatie of in het VOCB voordoet. Het VOC kan daartoe inzonderheid een bemiddelaar aanstellen.

Het VOC neemt een intern reglement betreffende de bemiddelingsprocedure aan. Het reglement wordt uitvoerbaar na bekrachtiging ervan door de Vlaamse Regering.

Artikel 8

De afvaardigingen kunnen aan het VOC aangelegenheden ter bespreking voorleggen die niet ressorteren onder de aangelegenheden vermeld in artikel 5.

Artikel 9

De Vlaamse Regering wijst onder haar ambtenaren een secretaris van het VOC aan.

Artikel 10

Het VOC neemt een werkingsreglement aan, dat bekrachtigd wordt door de Vlaamse Regering.

Artikel 11

De werkingskosten van het VOC vallen ten laste van het Ministerie van Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Gemeenschap.

HOOFDSTUK III

Inwerkingtreding

Artikel 12

Dit decreet treedt in werking op 1 september 2007.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Werk, Onderwijs en Vorming,

Frank VANDENBROUCKE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

SG

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 43.475/1/V
VAN 4 SEPTEMBER 2007

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste vakantiekamer, op 26 juli 2007 door de Vlaamse minister van Werk, Onderwijs en Vorming verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot 17 september 2007, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "tot oprichting van het Vlaams Onderhandelingscomité voor de basiseducatie", heeft het volgende advies gegeven:

SG

43.475/1/V

Met toepassing van artikel 84, §§ 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich beperkt tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond ⁽¹⁾, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*
* *

1. Het voorontwerp van decreet strekt er toe voor de centra voor basiseducatie en het Vlaams Ondersteuningscentrum voor basiseducatie een Vlaams Onderhandelingscomité (VOC) voor de basiseducatie op te richten en regelt de samenstelling en bevoegdheid van dit onderhandelingscomité.

2. De Raad van State, afdeling wetgeving, heeft op 8 februari 2007 over een woordelijk bijna identiek voorontwerp van decreet geadviseerd dat het vanuit het oogpunt van de bevoegdheid van de Vlaamse decreetgever, voorbarig was:

"Het staat derhalve op dit ogenblik niet aan de decreetgever om een regeling zoals vervat in het voorliggende ontwerp aan te nemen. Vooraleer de decreetgever effectief de stap zet om de basiseducatie in het kader van het onderwijs te organiseren, is het voorbarig om een voorontwerp van decreet voor advies aan de afdeling wetgeving van de Raad van State voor te leggen met het oog op de oprichting van een Vlaams Onderhandelingscomité voor de basiseducatie. Op dit ogenblik kan de Raad van State niet anders dan vaststellen dat de decreetgever daarvoor niet bevoegd is" (advies 42.102/1).

Aangezien ondertussen het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs ⁽²⁾ in werking is getreden, vervalt thans dit voorbehoud. Door die inwerkingtreding is immers de basiseducatie vanaf 1 september 2007 ingericht en geregeld als een onderwijsaangelegenheid in de zin van artikel 127, § 1, eerste lid, 2°, van

⁽¹⁾ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder rechtsgrond de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

⁽²⁾ B.S. 31 augustus 2007, tweede uitgave.

SG

43.475/1/V

de Grondwet ⁽³⁾. Dit heeft tot gevolg dat de decreetgever, zoals ook het Grondwettelijk Hof in zijn arrest nr. 154/2005 van 20 oktober 2005 heeft uiteengezet, thans bevoegd is om terzake de collectieve arbeidsverhoudingen te regelen.

3. Artikel 6, tweede lid, laatste zin, van het ontwerp bepaalt dat "de Vlaamse Regering (zich) (...) in het protocol (verbindt) tot de omzetting van de overeengekomen beginselen in regelgeving".

Ook deze bepaling behoeft volgens de memorie geen toelichting. Het is evenwel niet meteen duidelijk wat de precieze betekenis en juridische draagwijdte is van een dergelijke bepaling. Op het eerste gezicht lijkt het veeleer om een politiek engagement te gaan en niet zozeer om een juridische verbintenis. Dergelijke politieke verklaringen zijn niet op hun plaats in een regelgevende tekst.

Mocht de decreetgever toch beogen om een positieve verplichting op te leggen aan de regering, moet worden opgemerkt dat zij zich dan inmengt in de werking van de uitvoerende macht. Indien de omzetting van de in het protocol "overeengekomen beginselen" overeenkomstig het legaliteitsbeginsel van artikel 24, § 5, van de Grondwet een decreetgevend optreden vereist, is het voor de regering overigens geheel onmogelijk om deze "om te zetten". Hoogstens kan de regering er zich dan toe verbinden de nodige initiatieven te nemen om een ontwerp van decreet in het Parlement in te dienen en te verdedigen. Wanneer daarentegen de "overeengekomen beginselen" bij besluit kunnen worden omgezet in regelgeving, verstoort de decreetgever het evenwicht tussen de wetgevende en de uitvoerende macht door bij decreet de regering daarover bindende instructies te geven.

Besluit is, hoe dan ook, dat de besproken zinsnede uit het ontwerp moet worden weggelaten.

4. Artikel 12 van het ontwerp bepaalt dat het decreet in werking treedt op 1 september 2007, dit is met terugwerkende kracht.

⁽³⁾ Zie, meer omstandig, het advies 42.532/1 dat de Raad van State op 29 maart 2007 heeft gegeven bij het voorontwerp dat het bedoelde decreet betreffende het volwassenenonderwijs is geworden.

SG

43.475/1/V

De terugwerkende kracht van decretale bepalingen, die van die aard is dat zij rechtsonzekerheid in het leven kan roepen, kan enkel worden verantwoord op grond van bijzondere omstandigheden, inzonderheid wanneer zij onontbeerlijk zijn voor de goede werking of de continuïteit van de openbare dienst.

In de memorie van toelichting wordt de datum van inwerkingtreding gekoppeld aan "de datum van wanneer de basiseducatie als onderwijs kan beschouwd worden", wat ook de datum van inwerkingtreding is van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs. De feitelijke vaststelling dat de decreetgever vanaf die datum de voorliggende regeling mag uitwerken, is nog geen verantwoording van de terugwerkende kracht ervan. Bij gebrek aan concrete gegevens die hem in staat stellen de toelaatbaarheid van de retroactiviteit te beoordelen, moet de Raad van State hierbij voorbehoud maken.

SG

43.475/1/V

De kamer was samengesteld uit

de Heren	G. VAN HAEGENDOREN,	staatsraad, voorzitter,
	E. BREWAEYS, B. SEUTIN,	staatsraden,
	A. SPRUYT,	assessor van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	G. VERBERCKMOES,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. R. AERTGEERTS, eerste
auditeur-afdelingshoofd.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

G. VERBERCKMOES

G. VAN HAEGENDOREN

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Werk,
Onderwijs en Vorming;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Werk, Onderwijs en Vorming is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

HOOFDSTUK I

Inleidende bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel. 2

De bepalingen van dit decreet zijn van toepassing op:

- 1° de door de Vlaamse Gemeenschap gesubsidieerde centra voor basiseducatie;
- 2° de personeelsleden tewerkgesteld in de centra voor basiseducatie;
- 3° het Vlaams Ondersteuningscentrum voor de Basiseducatie;
- 4° de personeelsleden tewerkgesteld in het Vlaams Ondersteuningscentrum voor de Basiseducatie.

Artikel 3

Voor toepassing van dit decreet wordt verstaan onder:

1° VOC BE: Vlaams Onderhandelingscomité voor de basiseducatie;

2° VOEB: Vlaams Ondersteuningscentrum voor de Basiseducatie;

3° representatieve vakorganisatie: personeelsvereniging die aangesloten is bij een in de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen vertegenwoordigde syndicale organisatie en een werking ontplooit naar de centra voor basiseducatie.

HOOFDSTUK II

VOC BE

Artikel 4

Er is binnen het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming een VOC BE dat bestaat uit:

- 1° een afvaardiging van de Vlaamse Regering;
- 2° afgevaardigden van de representatieve vakorganisaties die het personeel vertegenwoordigen;
- 3° een afvaardiging die de besturen van de centra voor basiseducatie en het VOEB vertegenwoordigt.

De afvaardiging van de Vlaamse Regering bestaat uit maximaal zes leden. De Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, of zijn afgevaardigde treedt op als voorzitter van het VOC BE. Elke representatieve vakorganisatie stelt vrij haar afvaardiging samen die uit maximaal vier leden bestaat. De besturen van de centra voor basiseducatie en het VOEB stellen vrij hun afvaardiging samen die uit maximaal zes leden bestaat.

Elke afvaardiging kan zich laten bijstaan door technici, die niet stemgerechtigd zijn.

Artikel 5

§1. Het VOC BE onderhandelt bij uitsluiting van enig ander orgaan over de voorontwerpen van decreet en de ontwerpen van besluit met betrekking tot:

1° de rechtspositieregeling van het personeel, meer bepaald:

- a) de administratieve rechtspositieregeling;
- b) de geldelijke rechtspositieregeling;
- c) de regeling van de collectieve arbeidsverhoudingen.

2° onderwijsorganisatorische maatregelen met een rechtstreeks effect op de arbeidsduur of de organisatie van het werk.

§2. Het VOC BE onderhandelt bij uitsluiting van enig ander orgaan over de maatregelen voor de sectorale programmatie. Deze maatregelen onderscheiden zich in:

- a) het vastleggen van de beschikbare financiële ruimte;
- b) de bepaling van de wijze van invulling daarvan.

Artikel 6

De onderhandelingen over voorontwerpen van decreet en ontwerpen van besluit leiden tot een protocol waarin de standpunten van de afvaardiging van de besturen en van de afvaardigingen van de representatieve vakorganisaties worden weergegeven.

De onderhandelingen over sectorale programmatie leiden tot een protocol van akkoord, als de afvaardiging van de Vlaamse Regering, de afvaardiging van ten minste één representatieve vakorganisatie en de afvaardiging van de besturen zich akkoord verklaren. De Vlaamse Regering verbindt zich in het protocol tot de omzetting van de overeengekomen beginselen in regelgeving.

Artikel 7

Het VOC BE bemiddelt op verzoek van de meest gereede afvaardiging bij elk geschil, elk conflict of elk dreigend conflict van collectieve aard dat zich in een centrum voor basiseducatie of in het VOCB voordoet. Het VOC BE kan daartoe inzonderheid een bemiddelaar aanstellen.

Het VOC BE neemt een intern reglement betreffende de bemiddelingsprocedure aan. Het reglement wordt uitvoerbaar na bekrachtiging ervan door de Vlaamse Regering.

Artikel 8

De afvaardigingen kunnen aan het VOC BE aangelegenheden ter bespreking voorleggen die niet ressorteren onder de aangelegenheden vermeld in artikel 5.

Artikel 9

De Vlaamse Regering wijst onder haar ambtenaren een secretaris van het VOC BE aan.

Artikel 10

Het VOC BE neemt een werkingsreglement aan, dat bekrachtigd wordt door de Vlaamse Regering.

Artikel 11

De werkingskosten van het VOC BE vallen ten laste van het ministerie van Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Gemeenschap.

HOOFDSTUK III

Inwerkingtreding

Artikel 12

Dit decreet heeft uitwerking met ingang van 1 september 2007.

Brussel, 26 oktober 2007.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

*De Vlaamse minister van Werk, Onderwijs en
Vorming,*

Frank VANDENBROUCKE
